

EEN BETERE BEWAARMETHODE VOOR KEVERSLAKKEN.

R. VANWALLEGHEM

Naar aanleiding van onze ekskursie naar de Oosterschelde op 9 oktober laatstleden, is het mij opgevallen dat velen nog nie op de hoogte zijn van de mogelijkheden om Chitons of Keverslakken *Polyplacophora* op een behoorlijke manier te conserveren.

Keverslakken hebben de onhebbelijke gewoonte om zich, na verwijdering van het substraat, op te rollen. Het spreekt vanzelf dat dit niet erg voordelig is om zulke exemplaren, zowel droog als nat bewaard, te bestuderen. Vandaar heeft men methodes ontwikkeld om daaraan een mouw te passen. Sinds geruime tijd propageert men vanuit de U.S.A. de zogenaamde Hanselman-methode, waarvan verschillende variaties toegepast worden.

Persoonlijk bekom ik bevredigende resultaten door volgend procédé :

- 1) De keverslakken worden zo voorzichtig mogelijk, d.i. zonder kwetsuren, van het substraat verwijderd.
- 2) In een bakje zeewater worden de zich orollende dieren op een plaatje gelegd. Draagglaasjes voor microscopisch onderzoek lenen zich hiertoe bijzonder goed. Ander materiaal zoals plastic e.d. zijn eveneens geschikt.
- 3) De keverslakken ontspannen zich en "zuigen" zich vast op het draagplaatje. Zo komen ze weer tot een normale stand. Dit kan geruime tijd duren. Soms kan men dit proces bespoedigen door het bakje half om half in zon en schaduw te plaatsen. Chitons houden niet bijzonder van fel licht en meestal zullen ze zich haasten de donkerste plaats op te zoeken.
- 4) Men omwikkelt chiton én draagglaasje met een dun maar stevig draadje : het dier kan niet meer loslaten en oprollen.
- 5) De vastgehechte keverslakken worden nu in een mengsel dat men in de meeste lokale drogisterijen en apotheken kan laten prepareren :
1/3 gedestilleerd water
1/3 glycerine
1/3 isopropanol

De chitons laat men gedurende enkele weken in deze oplossing. De grootte van de exemplaren speelt hierbij natuurlijk een rol, doch voor de courante Westeuropese soorten is een drietal weken voldoende.

- 6) Nadien worden plaatje en chiton uit het mengsel gehaald

en enkele weken gedroogd. Nadien worden de draadjes losgemaakt.

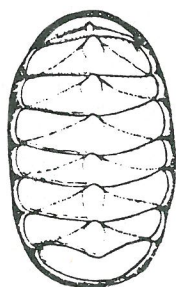
Zo bekomt men goed te bestuderen exemplaren in normale stand. Kleuren en structuren komen bijzonder goed uit en de inwendige delen blijven zacht. Het uitprepareren van de radula gebeurt zonder moeilijkheden.

Bij zeer grote soorten - die in ons gebied niet voorkomen - is er soms een klein nadeel : onder de keverslakken kunnen vochtige en vette vlekken ontstaan, die opbergdoosjes en laden kunnen besmeuren. Bij onze inheemse kleinere soorten komt dit euvel meestal niet voor.

De moeite waard om eens uit te proberen !

Frère Orbanstraat 59
8400 Oostende

Nvdr. : Naar aanleiding van bovenstaand artikel moet ons even van het hart er op aan te dringen niet overmatig te gaan verzamelen. Velen hebben de neiging bij een eerste kennismaking met een voor hen nieuw organisme meer exemplaren dan strikt nodig mee te nemen. Ga eerst na wat de eindbestemming is. Voor een eigen verzameling moet één mooi exemplaar kunnen volstaan. Slechts voor wetenschappelijke doeleinden kan op grotere schaal verzamelen eventueel verantwoord zijn.

*Lepidopleurus
asellus (Gmelin)*

*Lepidopleurus
cinereus (L.)*

